

Löytöretkellä leikki-ikäisen kanssa

Adoptiosta puhuminen kotimaan adoptioperheissä osa 2/4

Luontevat sanat, tavat ja tilanteet löytyvät hiljalleen, opettelemalla ja kokeilemalla. Kaksi perhettä kertoo, kuinka he ovat käsitelleet kotimaan adoptiota leikki-ikäisen lapsen kanssa.

Hellittelyhetkiä äidin sylissä

Olemme alusta asti ottaneet adoptiosta puhumisen osaksi lapsemme elämää. Asian käsitteleminen on mielestämme suunnattoman tärkeää, koska adoptio on osa lapsemme identiteettiä ja sitä, kuinka hän näkee ja kokee itsensä. Tämä taas vaikuttaa siihen, miten ympäröivä maailma hänet mieltää.

Lapsemme oli vajaan vuoden ikäinen, kun hän tuli perheeseemme. Puhuimme hänelle jo sijaishuoltopaikassa kotiintulosta ja äidin ja isän olemassaolosta. Keskustelua oli siten helppo jatkaa kotonakin.

Ensimmäisen vuoden ajan keskityimme vahvan kiintymyssuhteen luomiseen ja puhuimme vain kodista ja meidän perheestämme. Seuraavana vuonna, kun kiintymyssuhde oli parhaalla mahdollisella tollalla, aloimme varovasti mutta luottavaisin mielin muistella kotiintuloa. Tuolloin aloitimme hellittelyhetket, joiden aikana minä äitinä pidän lasta sylissäni.

Kerron hellästi suuresta onnen ja ilon päivästä, jona saimme oman vauvamme. Puhun kauniisti sijaishuoltopaikasta, jossa hän odotti äitiä ja isää. Kuvailen, kuinka kohtasimme ensimmäisen kerran ja kuinka hoidimme omaa lastamme maailman suurimmalla rakkaudella. Tarinan aikana lapsemme tekeytyy vauvaksi, hakee tutin ja nauttii suunnattomasti hoivaamisestani. Kun hetki on ohi, lapsi on levollinen ja hyvin tyytyväinen.

Tällä hetkellä lapsemme on kaksi- ja puolivuotias. Hän pyytää minua ajoittain tuoliin, jossa meidän on tapana viettää hellittelyhetkiämme. Tulkitseen, että se on lapsen tapa pyytää minua kertomaan adoptiosta. Joskus lapsi toivoo minun laulavan tuttua, jo alusta asti laulamaani laulua. Olen ajatellut ottaa hetken mukaan myös lapsen vauva-aikaisen peiton.

Tulevaisuudessa käytämme kertomisen apuna valokuvia ja kirjallisuutta. Olen koonnut lapsestamme vauvakirjan, jossa kerron tarinan hänen kotiintulostaan. Olen myös pitänyt odotusajasta ja lapsen saapumisesta päiväkirjaa. Lapsen biologi

sesta perheestä peräisin olevat tavarat ovat suunnattoman tärkeitä, ja aion koota niistä muistojenlaatikon. Teemme varmasti myös juurimatkoja lapsen synnyinkaupunkiin ja sijaishuoltopaikkaan.

Haastateltu perhe haluaa pysyä nimettömänä.

NÄIN KÄSITTELET ADOPTIOTA LEIKKI-ikäisen kanssa

- ◆ Adoptiosta puhumista kannattaa opetella rauhassa samalla, kun hoitaa ja hellii vauvaa.
- ◆ Lapsi alkaa hahmottaa palasia omasta adoptiotarinastaan 3-5-vuotiaana.
- ◆ Pienen lapsen ajattelu on hyvin konkreettista, käytä konkreettisia vihjeitä apuna keskustelussa.
- ◆ Lapsi ei pysty vielä ymmärtämään adoption merkityksiä.
- ◆ Lapsen kanssa juttelun ja mahdollisiin kysymyksiin vastaamisen tulee olla selkeää ja yksinkertaista.

LISÄÄ AIHEESTA

Juttusarja jatkuu:

- ◆ 1/2014 Alakouluikä: *Tietoa, hyväksyntää ja uusia oivalluksia*
- ◆ 2/2014 Nuoruus: *Identiteetin etsintää, syvälistä ajattelua ja tuen tarvetta*

Löydät laajemman artikkelin alle kouluikäisen lapsen kehityksestä ja perheiden omista kokemuksista osoitteesta: adoptioperheet.fi

LÄHTEET

- Brodzinsky, D. M. *Children's understanding of adoption: Developmental and clinical implications*. Professional Psychology: Research and Practice 42 (2), 200-207, 2011
 Vilkkö-Riihelä, A. *Psyyke*. Psykologian käsikirja. Porvoo: WSOY, 2003

Syntymävanhemmat osa lapsen elämää

Meille kummallekin oli itsestäänselvyys, että kerromme lapselle avoimesti hänen taustoistaan. Meidät kuitenkin yllätti se, kuinka vaikeaa se aluksi oli ja kuinka hankalaa oli löytää oikeat sanat syntymävanhemmista. Kun löysimme itsellemme sopivat keskustelun työkalut, emmekä suunnitelleet asioita liikaa etukäteen, tilanteista tuli vähitellen luontevia. Sopivat hetket tulevat yllättäen eteen.

Lapsemme oli täyttänyt juuri vuoden, kun tapasimme ensimmäisen kerran hänen syntymävanhempansa. Uskomme, että kun poika kasvaa, noin kerran vuodessa toteutuvat tapaamiset auttavat häntä käsittelemään taustaansa. Toistaiseksi lapsi ei mielestämme ole vielä ymmärtänyt tapaamisista mitään. Hän on vain sylissäme ja leikkii leluilla. Siksi taltioimme tapaamiset kamerallamme.

Kotona ollessamme katsomme valokuvia syntymävanhemmista, hakumatkasta ja hoitoperheestä. Lapsi istuu sylissä ja kuuntelee meitä mielellään. Kysymyksiä tai kommentteja kaksi- ja puolivuotias lapsemme ei ole esittänyt. Poika on selvästi tarkkaavaisen ja mielteliään oloinen, kun kerromme hänen syntyneen syntymä-äidin vatsasta. Kun puenme lapselle syntymä-äidin kutomat villasukat, kerromme kuka on ne hänelle tehnyt.

Olemme keränneet lapsellemme laatikkoon valokuvia ja syntymä- ja sijaisvanhemmilta saatuja vaatteita ja tavaroita. Sinne päätyvät myös kaikki syntymä-äidin lähettämät kirjeet. Pidämme laatikkoa aarreaittana, jota lapsi saa kasvaessaan katsella ja josta hän voi kysellä.

Niina ja Markus Mäki